

	LEAFDE
Leerjaar	PO groep 3 en 4
Type les	Project op school door de groepsleerkracht over LEAFDE
Lesduur	1x 60 minuten 1x 50 minuten
Omschrijving van de les	<p>Een project waarbij de kinderen kennismaken met de kunstininstallatie LEAFDE.</p> <p>Welke planten zie je allemaal? Welke plant kies jij met je groep om deze week te verzorgen? Wat is het verhaal achter deze plant? Wat heeft de plant nodig?</p> <p>De kinderen bekijken de planten in de kunstininstallatie LEAFDE. De kinderen kiezen een plant en lezen het verhaal achter de plant onder begeleiding van de leerkracht. De kinderen denken na over wat deze plant allemaal nodig heeft. Ze maken dit visueel door een zorgplan te maken met tekeningen met steekwoorden. De kinderen zorgen een week lang voor hun plant en houden wat ze doen bij in een logboek met tekeningen. Aan het einde van de week is er een plantenpresentatie waarin de groepjes aan elkaar presenteren wat ze hebben gedaan.</p>
Onderwerpen	Planten, verhalen, logboek, verzorgen
Vakgebied	Nederlands, oriëntatie op jezelf en op de wereld, kunstzinnige oriëntatie

Leerinhoud	
TULE kerndoel 8	De kinderen houden een logboek bij met als schrijfdoel informeren (schrijfdoelen). De kinderen hebben een leesbaar handschrift, weinig spelfouten en correcte, verzorgde vormgeving en lay-out (vorm).
TULE kerndoel 40	Planten hebben verschillende kenmerken zoals vorm, kleur en geur (verscheidenheid en eenheid). Planten hebben voor groei en ontwikkeling voedsel, water, licht en de juiste temperatuur nodig (instandhouding).
TULE kerndoel 54	De kinderen kunnen bevindingen tekenen in een logboek met potloden en stiften (tekenen).
TULE kerndoel 55	De kinderen kunnen reflecteren op hun eigen product, dat van anderen en op hun werkproces (reflecteren).

Uitvoering	Les 1
Lesplanning	Totaal: 60 minuten Inleiding: 25 minuten (rouleren bij instructietafel) Opdracht - verzorgingsplan: 30 minuten Opdracht - logboek: 20 minuten (vindt verspreid over de week plaats) Reflectie: 5 minuten
Vorbereiding	<p>Bestudeer dit lesformat. Bekijk waar het plantenasiel op school is opgebouwd. Bekijk de bijlagen en print deze:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 'LEAFDE groep 3 en 4 – p. 1 verzorgingsplan (bijlage)' 1x per kind

	<ul style="list-style-type: none"> • 'LEAFDE groep 3 en 4 – p. 2 logboek (bijlage)' 2x per 5 kinderen Print de 2e pagina van het logboek eventueel vaker als extra bladzijden nodig zijn. <p>Informatie voor de leerkracht:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het plantenasiel LEAFDE komt voor één week bij jullie op school. In elke klas voert de groepsleerkracht twee lessen uit: een opstartles waarin de kinderen een plan maken en aan het einde van de week een presentatieles. • Het verzorgen van de planten en de opdrachten doen de kinderen in vijf groepjes. Elk groepje krijgt één plant om te verzorgen. • De inleiding kan het beste deels worden gedaan in groepjes aan de instructietafel. Nodig één groepje van vijf kinderen samen uit aan de instructietafel en lees samen het verhaal van de plant. • De opdracht – logboek wordt tijdens deze les uitgelegd, maar verspreid over de week uitgevoerd. Dit kunnen de kinderen zelfstandig, doordeweeks doen wanneer ze zorgen voor hun planten. Herinner de kinderen hieraan als dat nodig is, of prik er een vast tijdstip op de dag voor. <p>Zet de volgende materialen klaar:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Geprint verzorgingsplan 1x per kind • Geprint logboek 1x per groepje (5 groepjes) • Stiften + eventueel kleurpotloden • Telefoon of tablet
<p>Inleiding/ oriëntatie</p>	<p>Toon afbeelding 1 Vertel: We gaan deze week een project doen: LEAFDE. Dit is een project van Tetem.</p> <p>Toon afbeelding 2 Vertel: LEAFDE is een plantenasiel. Dit asiel is bij ons op school deze week. Vraag: Weet iemand wat een asiel is?</p> <p>Vertel: Misschien ken je een dierenasiel wel. Dit is een plek waar je bijvoorbeeld een hond of kat kan brengen. Als die op straat gevonden is, of als baasjes er niet meer voor kunnen zorgen. In het asiel wordt een nieuw baasje gezocht voor de huisdieren. Een plantenasiel is hetzelfde, maar dan voor planten. Er komen planten die niet meer in huis passen, of die het niet zo goed meer doen. Dan knappen ze op, en wordt er een nieuw huis voor ze gezocht.</p> <p>Toon afbeelding 3 en 4 Vertel: Het plantenasiel heet LEAFDE. Dat klinkt als liefde, maar je schrijft het anders. Er zit het woord LEAF in, dat blaadje (van een boom) betekent in het Engels.</p> <p>Hier zie je het plantenasiel in Tetem in Enschede. Vraag:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wat zie jij op de foto's? <p>Vertel: Heb je de stokjes gezien in de planten? Daarop staat een code die je kan scannen met een telefoon of tablet. Als je deze code scant, krijg je een verhaal op je telefoon dat je kan lezen over wat de plant heeft meegemaakt. Iedere plant heeft een eigen verhaal.</p> <p>Jullie gaan deze week in groepjes zorgen voor één plant uit het plantenasiel. We lezen het verhaal van de plant, bedenken wat de plant allemaal nodig heeft, en je gaat bijhouden wat jullie allemaal hebben gedaan voor de plant.</p>

	<p>Voor de leerkracht: verdeel de klas in vijf groepjes. Mocht dit niet mogelijk zijn, maak dan groepjes van vier. Neem de kinderen mee naar het plantenasiel op school.</p> <p>Stel bij het bekijken van de planten bijvoorbeeld de volgende vragen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Welke plant vind jij mooi? Waarom? • Welke plant heeft de grootste bladeren? • En welke de kleinste? • Welke plant zit in een mooie pot? • Wat maakt deze plant speciaal? <p>Voor de leerkracht: laat de kinderen zelf de planten bekijken en met hun groepje één plant kiezen. Neem de gekozen planten mee terug naar de klas en zet ze op de instructietafel. Nodig de groepjes één voor één uit aan de instructietafel. Scan de QR-code op een telefoon of tablet en lees samen met de kinderen het verhaal van de plant. De andere groepjes kunnen beginnen aan het verzorgingsplan, of kunnen een andere zelfstandige opdracht naar keuze doen.</p> <p>Stel de volgende vragen na het lezen van het verhaal:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Waar ging dit verhaal over? • Hoe denk je dat het verhaal verder zou kunnen gaan? • Wat heeft deze plant allemaal nodig? • Heeft de plant een naam? Hoe willen jullie de plant noemen?
Opdracht - Verzorgingsplan	<p>Je maakt met je groepje een plan om voor jullie plant te zorgen. Je tekent daarin wat de plant allemaal nodig heeft. Ook mag je woorden gebruiken.</p> <p>Vraag: Wie weet wat verzorgen betekent? Wie heeft er wel eens iets of iemand verzorgd?</p> <p>Vertel: Verzorgen betekent dat je iets doet voor iets of iemand anders zodat die krijgt wat nodig is.</p> <p>Voorbeelden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Een (ziek) iemand verzorgen • Een huisdier verzorgen • Planten verzorgen <p>Voor de leerkracht: bespreek met de kinderen wat planten nodig hebben. Teken/schrijf mee met de kinderen op het digibord.</p> <p>Voorbeelden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1x in de week water geven • Elke dag: de plant in de schaduw of in de zon zetten • Elke dag: controleren op bruine blaadjes <p>Vertel: Dit alles teken je in het verzorgingsplan. Denk ook terug aan het verhaal van jullie plant. Wat heeft jullie plant verder nodig? Je mag ook woorden opschrijven.</p> <p>Toon afbeelding 5</p> <p>Voor de leerkracht: laat het werkblad aan de klas zien, deel het uit en laat ieder kind het werkblad invullen. Hiervoor moeten ze wel overleggen in hun groepje.</p> <p>Wanneer de kinderen klaar zijn: laat hen overleggen over de taken. Wie gaat op welke dag de plant verzorgen?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verdeel de dagen van de week over het groepje. • Op die dag doen één of twee kinderen de verzorging van de plant.

	<ul style="list-style-type: none"> Water geven hoeft maar één keer in de week. Spreek af wie dat doet op welke dag.
Opdracht - Logboek	<p>Toon afbeelding 6 Telkens als iemand uit je groepje iets heeft gedaan voor de plant, teken je dit in jullie logboek. Ook schrijf je de dag erbij.</p> <p>Vraag: Weet iemand wat een logboek is? Vertel: In een logboek schrijf je dingen op als ze gebeurd zijn. Dat kan je later dan teruglezen. Het is een soort dagboek voor de plant.</p> <p>Het hoeft niet een uitgebreide tekening te zijn, als het maar duidelijk is wat jullie hebben gedaan om de plant te verzorgen.</p> <p>Zou jij een idee hebben wat je kan tekenen bij de volgende dingen?</p> <ul style="list-style-type: none"> Je hebt de plant water gegeven (bijv. een druppel of een gieter) Je hebt de plant in de zon gezet (bijv. een zonnetje) Je hebt de plant in de schaduw gezet (bijv. een donker vlak) Je hebt gepraat met de plant (bijv. een poppetje of een praatwolkje) Etc.
Reflectie	<p>Reflecteer met de kinderen op de les. Laat een aantal groepjes hun verzorgingsplan presenteren aan de rest van de klas.</p> <p>Stel bijvoorbeeld de volgende vragen:</p> <ul style="list-style-type: none"> Waar ging het verhaal van jullie plant over? Vertel het in je eigen woorden. Wat moeten jullie allemaal voor je plant doen? Welke tekening in jullie verzorgingsplan vind jij goed gelukt? Geef iemand een compliment.
Vervolg	Hang de verzorgingsplannen (in ieder geval 1 plan per groep) op in de klas.

Uitvoering	Les 2
Lesplanning	Totaal: 50 minuten Opdracht: 20 minuten Presentatie: 25 minuten Reflectie: 5 minuten
Vorbereiding	<p>Bestudeer dit lesformat.</p> <p>Zet de volgende materialen klaar:</p> <ul style="list-style-type: none"> De verzorgingsplannen van de groepjes De logboeken van de groepjes De planten uit de kunstinstallatie LEAFDE Papier A4 Stiften + eventueel kleurpotloden
Opdracht	<p>Toon afbeelding 7 Vertel: Deze week hebben jullie in groepjes voor de planten gezorgd uit het plantenasiel. Vandaag presenteren we aan elkaar hoe dat is gegaan. Eerst maken we in groepjes een presentatie.</p> <p>Toon afbeelding 8 De presentatie heeft vijf onderdelen:</p>

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wat is het verhaal van jullie plant? (= samenvatting in eigen woorden) 2. Wat had jullie plant allemaal nodig? (= verzorgingsplan) 3. Wat hebben jullie getekend in het logboek? 4. Wie heeft wat gedaan deze week? Hoe ging de samenwerking? 5. Wat vonden jullie ervan om de plant te verzorgen? <p>Voor de leerkracht: als er is gewerkt kleinere groepjes dan 5, dan kan punt 5 (of een ander punt naar keuze) worden weggelaten en worden besproken tijdens de klassikale reflectie aan het einde van deze les.</p> <p>Vertel: Ik geef straks iedereen in je groepje een nummer. Dat nummer ga jij presenteren voor de klas. Voor de leerkracht: geef de kinderen in ieder groepje een nummer van 1-5.</p> <p>Vertel: Je hebt nu tijd om met je groepje de presentatie voor de bereiden. Voor de presentatie heb je in totaal 4 minuten. Dat is kort. Zorg dat jouw stukje niet te lang duurt. Het is niet erg als je niet alles uit bijvoorbeeld het logboek of verzorgingsplan kan vertellen. Kies dan één ding uit om over te vertellen.</p>
Presentatie	<p>Laat de groepjes één voor één hun planten, verzorgingsplan en logboek presenteren aan de rest van de klas.</p> <p>Bewaak de tijd: bij 5 groepjes hebben ze telkens 1 minuut om te wisselen in 4 minuten om te presenteren.</p>
Reflectie	<p>Reflecteer met de kinderen op project LEAFDE.</p> <p>Stel bijvoorbeeld de volgende vragen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wat vond je ervan om een plant met een verhaal te leren kennen? Waarom? • Welk verhaal van de plant vond jij het leukst/ grappigst? • Hoe ging het maken van het verzorgingsplan? • Wat vond je van het bijhouden van het logboek? Ging dat goed? • Hoe ging de samenwerking in je groepje? • Wat heb jij geleerd deze week? • Zou jij zelf thuis ook een plant kunnen verzorgen nu? Waarom wel of niet? • Welke presentatie vond jij goed? Geef een compliment.